

פרוטוקול מס' 30

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים
יום ג', כ"ו בחמוז חשל"ד - 16.7.74, שעה 11.00

נכחר:

חברי הוועדה:
ח. גרוסמן - היו"ר
ח. אבו-רביע
י. בארי
מ. גז
ל. דיציאן
מ. דובלס
א. ורדיגר
ה. זיידל
מ. חריש
מ. ידיד
א. נמיר
ב.צ. קשח
ח. שמעוני
פ. שינמן

מוזמנים:
ו. שם-טוב - שר הבריאות
ד"ר פרייס - משרד הבריאות

מ. צחר - ראש עיריית טבריה
מ. רולל - ראש המועצה האזורית מרום הגליל
מ. אלופי - ראש המועצה האזורית הגליל התחתון
ד. שליטא - ראש מועצת מנחמיה.

מזכירת הוועדה: ש. כרם

רשמה: צ. ספרן

א. עחידו של בית-החולים פוריה - הצעות לסדר היום של חברי הכנסת מאיר פעיל ודוד לוי.

ב. שונות.

אני פותחת את הישיבה.

היו"ר ח. גרוסמן:

עידו של בית החולים "פוריה" - הצעות לסדר היום של חבר-הכנסת דוד לוי ושל חבר-הכנסת מאיר פעיל

נזעקנו לבעיה זו אחרי שחברי ועדת השירותים הציבוריים יחד עם חברי ועדת החינוך והתרבות סיירו באזור, בגולן ובגליל, ושמעו טענות וחרדות מפי נציגי הישובים בדבר עתידו של בית החולים פוריה. עסקנו בבעיה זו במסגרת נושא כללי שנגע לא רק לבית החולים פוריה, אלא לבתי חולים הסמוכים לאזורי הספר. כאשר התחלנו לדון בכך הועלתה הצעה דחופה לסדר היום בענין פוריה ולכן לא קיימנו דיון על בעיית בית חולים זה, אלא שמענו משהו מפי השד. עתה, לאחר שהעבירו אלינו את הנושא מן המליאה, נוכל גם לדון בו וגם להניח טסקנות על שולחן הכנסת.

נשמע תחילה את נציגי האזור.

מ. רולל:

אני רוצה להביע את תודתי על כך שוועדת השירותים הציבוריים של הכנסת נאותה להזמין אותנו ולשמוע את העצומות שלנו בקשר לנושא זה שהועלה על סדר היום. אני רוצה להקדים ולומר, שלא ידענו שיש הצעות לסדר היום בענין זה בכנסת. רצינו בדרך הרגילה והמקובלת - במגע ישיר עם שר הבריאות ועם הנהלת משרדו ובמגע עם ועדת השירותים הציבוריים של הכנסת - לשוחח בנושאים אלה.

היושבים כאן הם נציגי רשויות מקומיות באזור שלנו, המהווים יחד עם עוד גורמים אחרים ועד ציבורי למען בית החולים פוריה. אני מספר זאת כדי שתדעו שאיננו עוסקים רק בעצומות ותביעות, אלא אנחנו עוסקים גם בעזרה ממשית לבית החולים בכל מיני שטחים: גיוס אחיות לבית החולים, רכישת מצשוד מיוחד למחלקות השונות של בית החולים על ידי מגביות בסביבה שלנו, הקמת אגודה למען פוריה, אחזקת מעון ילדים לעובדי בית החולים ועוד. אינני רוצה שיתקבל הרושם שאנחנו אמונים רק על תביעות, אלא אף תובעים מעצמנו דברים שונים ומגוונים ליישם אותם במציאות.

הבעיה של בית החולים פוריה היא בעיה המדאיגה את האזור שלנו הרבה שנים. ידוע כי בזמנו היתה לאוכלוסיה התנגדות להקמתו במקום הגוכחי, כי חשבו שיותר טוב להקים את בית החולים בעיר טבריה, שהיא עיר היכולה לספק, בנוסף לשירותים שלה, גם שירותים מיוחדים לעובדי בית-החולים. גם קשיי התחבורה היוו חלק מהשיקולים להקים את בית החולים בעיר. אבל הוחלט בזמנו - עוד בהיותו של מר סרלין ז"ל שר הבריאות - שבית החולים יוקם במקום שהוקם, האוכלוסיה השלימה עם העובדה הקיימת, תוך תקווה שבית-החולים ייבנה על תילו ויספק שירותים נאותים לאוכלוסיה.

בית החולים משרת כיום אוכלוסיה של קרוב ל-70 אלף נפש. אם נביא בחשבון שהעיר טבריה היא בעלת סיכויים ניכרים להתפתחות, אם נביא בחשבון את יישוב דמת-הגולן, הרי שבהסתמך על חיזוי גידול האוכלוסיה יש להניח שבעשר השנים הקרובות תגיע האוכלוסיה באזור לסדר גודל של 100 אלף איש. אם אנחנו מצרפים לזה גם את הנימוק של איכלוס הגליל, פיזור האוכלוסיה ועזרה לישובי הספר בהתבססותם במקום, הרי שירות זה של בית-החולים הוא חיוני ביותר. לצערנו נבנה בזמנו בית חולים זה בצריפים דעועים, שכבר אז לא היו חדשים. מאז עברו למעשה עשרים שנה והמבנים דעועים, דורשים הוצאות גדולות מאד לתחזוקה ואינם ראויים לשימוש, אם כי יש כאלה האומרים - ושמעתי זאת גם מפי כבוד שר הבריאות - שיש בתי חולים אחרים שגם כן אינם משופרים מבחינת המבנים שלהם. על כל פנים יש מקרים בהם מהווים צריפים אלה סכנה למצאים בהם ולא ייתכן להאריך את השימוש בהם, מכיוון שהגיעו לסוף דרכם. אי אפשר להכחיש שנעשו כמה דברים יסודיים בבית החולים במשך השנים הקודמות באשר לבינוי. נבנה מבנה ראוי ונאה למרפאות ולחדרי מיון. נבנה מבנה לשתי מחלקות - אוטופויה ועיניים. אבל בשאר המחלקות, כמו חדרי ניתוחים, רנטגן, בנוסף למחלקות אישפוז המשוכנות בצריפים, אנחנו עומדים על מקום אחד קרוב ל-10-12 שנה. במשך השנים האלה ניתנו על ידי שרי הבריאות ועל ידי סגני שרי הבריאות הבטחות שונות, שהולכים לפי סדר עדיפויות, שימשיכו לבנות גם בבית החולים פוריה קבנים ראויים, אבל לצערנו הרב הבינוי לא התקדם ועמדנו במצב שהתדענו בפני הנהלת משרד הבריאות על הצורך לגשת ברצינות לתכנון ולבינוי מחלקות ושירותים, חדרי ניתוחים ורנטגן, בלי דיחוי נוסף. נאמר לנו שיש תכנון,

ס. רולל:

שיש בדיקה והשתעשענו בתקווה שהכל יהיה בסדר.

בזמן האחרון שמענו מפי אנשים שונים, אפילו במסגרת משרד הבריאות, שיש מחשבות להסב את בית החולים פוריה, לאור כמה וכמה נימוקים, לייעדים אחרים. כמובן, נחרנו וחשבנו שיש להתריע על כך וביקשנו במשך החודשים האחרונים מדי פעם, גם מכבוד שר הבריאות וגם מהנהלת המשרד, להכריע הכרעה חד-משמעית לגבי עתידו של בית-חולים זה. אינני יודע מה היה אתמול בכנסת, אבל גונבה אלי שמועה שכבוד שר הבריאות הודיע שיש מחשבה לתכנן את אישפוז הגליל לפי איזה שהוא משולש: בית החולים בצפת, בית החולים בפוריה, בית החולים בעפולה, משולש המבוסס על הפרייה הודית, על עזרה הודית, כאשר יוחלט מהן המחלקות המתאימות לכל בית-חולים, ובדרך זו לפתור את בעיות אישפוז תושבי הגליל. מובן שנשמע בענין רב הצעות אלה, ואם התכנון הזה יענה על הצרכים של קיום בית-חולים בפוריה על מחלקותיו החיוניות הקיימות בתוכו, או על תוספת מחלקות אחרות שיהיו נעוצות בדעיון הזה של ההסבה, נהיה שבעי רצון.

רצינו להגיד את דברנו, שהאוכלוסיה באזור שלנו חושבת שהיא ראוייה לשירותי בריאות נאותים. איננו יכולים להיות צפויים לכך שאוכלוסיה של 100 אלף נפש, לפי החיזוי, תטולטל מרחקים גדולים לירכתי צפון. המרחק בין זדום רמת-הגולן לצפון הוא כ-100 קילומטר. איננו חושבים שיהיה זה הפתרון הנכון אפילו אם ידובר על העברת מחלקות מסויימות למקום אחר. אנחנו רוצים שיהיה כאן בית-חולים ראוי לשמו, שיהיה בו כל מה שדרוש כדי לתת שירותים נאותים לאוכלוסיה הקיימת והעתידה להתווסף לאזור שלנו, כי לפחות איננו פחותים מאזורי ארץ אחרים, שאולי צפיפות האוכלוסיה בהם גדולה ושאוּלי נאבקים גם כן קשות על סיפוק צרכי האישפוז. אבל איננו חושבים שאנחנו צריכים להיות הסובלים מכך שיש אולי קדימות המוכתבות על ידי צפיפות במקום אחר. אנחנו צריכים לדאוג לאוכלוסיה שלנו ולהגברת האוכלוסיה בתוך הגליל.

על כן אנחנו מביאים לפניכם נושא זה ומבקשים הבהרה מוסמכת על כך שלא תהיה הסבה לייעדים אחרים של בית-חולים זה, שיתוגבר כל מה שדרוש בתוך בית-החולים הן באשר לבינוי, הן באשר לפרסונל הרפואי והן באשר לניהול האדמיניסטרטיבי, ויש צורך לשפר הרבה דברים כדי שנוכל להגיד לעצמנו שאנחנו ממלאים את תפקידנו כנציגי ציבור המופקדים על האוכלוסיה.

ס. צחר:

אהיה יותר קונקרטי. אני מודע לכך שכל אזור, כל גוף ציבורי רשאי לפנות לכל ועדת כנסת, לכל חבר-כנסת. האמת היא שלא עמדנו באיזה שהוא שלב ליזום שאילתות או לפנות לוועדת השירותים הציבוריים של הכנסת בענין של תהליך שיפורים בבית החולים, בענין של החלפת מבנים רעועים. בכל מה שנוגע לטיפול השוטף גלינו הבנה ומבלנות רבה לקשיים הכספיים של המשרד, קיבלנו בברכה את כל מה שהמשרד השקיע, אם כי תבענו יותר, והיו יחסים נורמליים בין הוועד הציבורי והמשרד. אנחנו גם לא יזמנו את הטיפול שעומדים להסב את בית החולים כדי להגיע לוועדת השירותים של הכנסת. לא ראינו בזה צורך. הטיפול הוא לא שלנו וגם לא יזמנו סיפור שעומדים לסגור מחלקות בפוריה. השאלה אם סוגרים מחלקות או לא סוגרים מחלקות אינה משמעותית. השאלה היא אם יהיה בית-חולים מסודר או לא יהיה בית-חולים מסודר. אם זה יהיה בית חולים עם מחלקות חשובות אמנם למדינת ישראל אך שאינן עונות על הצרכים שלנו, בשבילנו זו סגירה, ולא אשחק במלים "סגירה" ו"הסבה".

השתתפתי בישיבה במשרד הבריאות, עם המנהל הכללי של המשרד, עם מנהל בית-החולים, בענין בית החולים ואמרו לנו שיש תקציבים להחלפת צריפים. הדיון התנהל עד שעלתה פתאום הצעה שדיברה על אלטרנטיבה אחרת לפתרון בית-חולים. היינו - סגירת רוב המחלקות והסבת בית-החולים לפסיכיאטריה, קשישים, תשושים ואולי גם מחלקת יולדות. את זה אמרו לנו במשרד הבריאות. קמתי ושזכתי. אמרתי: האם בשביל זה באתי הנה, כדי שיציעו לי אלטרנטיבה כזאת? אחר כך התחיל הענין להתגלגל. הוא התגלגל כך עד שבמרכז קופת-חולים הודיעו ברורות: יש החלטה שמחלקות מסויימות תסגרנה בבית החולים. גם ד"ר דורון כתב שצריך לסגור את רוב המחלקות בפוריה.

ש-הבריאות ו. שם-טוב:

לי נאסר שקופת-חולים עומדת על כך שמשרד הבריאות לא יבנה בטבריה ואז קופת-חולים

תבנה בטבריה.

מ. צחר:

אלה סיפורים. מרכז קופת-חולים הוא אחד האשמים בשערורייה הזאת של המחשבות על אפשרות

להשאיר את האזור בלי בית-חולים.

ה. זיידל:

צריך היה להזמין את מרכז קופת-חולים.

מ. צחר:

המנהל הכללי של משרד הבריאות הגיע לפוריה, ישב עם הרופאים. הרופאים חשים את עצמם

כאנשים היושבים על ספינה טובעת. הם אינם יודעים מה יהיה - יהיה בית-חולים או לא? האם אנחנו יצרנו את הסיפור?

אני יודע שעדיין לא גובשו הרעיונות בקשר

לבית החולים בפוריה. ייתכן שמבחינה תיאורתית אפשר להוכיח שהרעיונות הם נפלאים, אבל צריך לזכור שאנחנו חיים באזור בלי הרבה נוחיות. מלכתחילה ויתרנו על הרבה דברים נוחים. אנחנו חיים בלי תזמורת פילהרמונית, בלי אופרה, עם מעט מאד תיאטרון, אפילו בלי מועדוני לילה, אבל הסכמנו לחיות בגליל. כל יום רועדות אצלנו השמשות, החלונות באשר עובר אווירון לידינו, אבל אנחנו חיים עם זה וחיים כפי שבחרנו לעצמנו. גם בכל הנוגע לאישפוז אנחנו רוצים לחיות באותה "פרימיטיביות". טוב לנו שם בית החולים שלנו. איננו רוצים שתעשו לנו טובות, אנחנו מוכנים לחיות עם בית-חולים קטן שיש בו 200 מיטות ועם כל הנחלקות הקיימות בו. אנחנו חושבים שהצוות הרפואי בפוריה הוא מצויין, אפילו אם יש מי שחושב שהוא לא מאה אחוז. אנחנו רוצים לחיות כך, ומגיע לנו שיתנו לנו לחיות כך. כל מיני נסיונות לריאורגניזציה תעשו בחל-אביב, בחיפה, במרכז הארץ. לנו תנו לחיות כפי שאנחנו רוצים. ייתכן שתוכלו להוכיח שהרעיונות לגבי בית חולים פוריה הם נפלאים לפי התיאוריה המודרנית, אבל אנחנו לא חיים חיים מודרניים בגליל. החיים שלנו יותר פשוטים. תנו לנו לחיות את חיינו הפשוטים.

הידיעה כולה יצאה ממקורות משרד הבריאות.

ואני רוצה לומר לשר הבריאות בלשון פשוטה: אני מבקש ממך - אל תישן לילה אחד עם מחשבה זו, כי אתה עלול להתרגל אליה ואז נצטרך להילחם בך. אינני רוצה להילחם בך, כי אנחנו יודעים-חברים. תוציא לך מן הראש אפשרות של הכנות. יש לנו בית-חולים, כי גם זו היתה שגיאה של איש אחד במשרד הבריאות, של ד"ר יעל, שהתעקש להקים את בית החולים דווקא בפוריה ולא בטבריה. לא היתה לי אז ברירה, הסכמתי תוך הבטחה שזה יהיה זמני, אבל זמניות זו נמשכת.

בית-החולים בפוריה הוא טוב עבורנו, אלא

שבינתיים הכניסו דמורליזציה בבית החולים, כי אף אחד אינו יודע מה בדיוק יהיה. אנחנו מבקשים בלשון פשוטה: לא נוסחאות מעורפלות, לא מוות איטי בעינינו. וזה מה שעושים לבית-החולים: לא מודיעים על סגירה, אבל גם לא אוסרים שלא יסגרו. מדברים על דיונים, על מחשבות, ובינתיים הרופאים מחפשים להם מקום עבודה אחר, כי הם חוששים שלפתע יתברר להם שאין להם מקום. אנחנו מבקשים דבר פשוט: איננו רוצים שוועדת השירותים הציבוריים שלה כנסת תיכנס לנושא של החלפת הצריפים, זהו נושא שאנחנו יכולים לדון עליו עם משרד הבריאות מתוך הבנה. אנחנו מבקשים שתהיה המלצה ששר הבריאות יאמר לנו דברים ברורים. התושבים מתמרמרים, אני מותקף קשה מאד כל הזמן, כי את מועצת העיר לא כינסתי, את מועצת הפועלים לא כינסתי בטענה שעדיין לא ישבתי עם מוסדות הממשלה ואין לי מה להגיד. והציבור מוער, רוגש וכל אחד שואל: מה על בית החולים?

אני מבקש שיהיה סיכום ברור: בית החולים

פוריה יישאר כבית-חולים כללי על מחלקותיו. זה לא עניין של אוכלוסיית האזור בלבד. צריך לזכור שבטבריה מתאכסנים במשך השנה 200 אלף אורחי חוץ ופנים. יש תקופות בשנה, בעיקר בחגים, שסביב הכנרת נמצאים 70-80 אלף איש. אבל קיים גם גורם נוסף: כיום ד', בישיבה הגיגית, הנריזה רשות גאות המרפא - רשות שהוקמה בתוקף חוק של הכנסת - על מקומות המרפא בישראל ועל טבריה כעיר מרפא בין-לאומית. העניין יפורסם בכל העולם ויבואו לטבריה גויים ויהודים כדי להתרחץ בה. להכרזה זו צריך יהיה לאוסיף הכרזה שניה: אבל בית-חולים בטבריה לא יהיה. נוצר דבר מוזר: לאזור טבריה, שהיא עיר

ס. אחר:

קיש ומדפא, עיר תיירות, שנאים אליה לשם נופש וריפוי אזרחים ישראלים ואזרחים מבחוץ לא יהיה בית-חולים כללי.

ד. שליטא:

לפני שהגענו הנה הספקנו להחליף מספר מלים עם שר הבריאות. השר הטב את תשומת ליבנו לתוכנית, עדיין לא מגובשת, שדנים עליה במשרדו, לגבי משולש רפואי - שילוב בין שלושה בתי חולים: עפולה, פוריה, צפת - וסגירת מחלקות פה ופתיחת מחלקות שם. מגסיון החיים הקצר שלי אני יודע מה פירוש הדבר. פירוש הדבר שבעפולה ובצפת לא יסגרו אף מחלקה, אבל בפוריה יסגרו מחלקות. אולי ישאירו שתי מחלקות יותר מודרניות, יותר חזקות, אבל בית חולים כללי לא יהיה.

לנו יש אינטרס ברור ביותר: שהעיר סבריה שלידנו תהיה עיר גדולה וחזקה. לטבריה נתנו כבר פעם אחת מכה על ידי כך שהוציאו ממנה את כל משרדי המחוז והעבירו אותם לנצרת. אם יקחו משם את בית החולים או יעשו ממנו משהו נגמלי, תהיה זו מכה שנייה, מוחצת וסופית. לענין בית החולים יש השלכה ברורה על יכולת הקליטה של המושבות מסביב לטבריה. כאשר באים אלי אנשים הם מתעניינים לגבי אפשרויות הדיור, החינוך, אך אחת משאלותיהם הראשונות נוגעת לאפשרות האישפוז. אם לא יהיה בית-חולים קרוב, יפריע הדבר ליכולת הקליטה של תושבים במקום. גם את מרומ לא הפכו על פיה לפני שהוציאו ממנה את הצדיק האחד שהיה בה. אם על ידי קיום בית החולים נציל גפוש אחת בישראל שלא תמות חלילה בדרך, הרי זו גם כן מצווה בפני עצמה. צריך להתחשב אפילו בצדיק אחד.

חברי-הכנסת הנכבדים צריכים לזכור שבמלחמת יום הכיפורים תפקד בית החולים ופעל למופת. אני חושב שהוא הציל חיייהם של הרבה מאד פצועים שהוצאו מרמת הגולן. זו בלבד סיבה רצינית שיהיה במקום בית חולים חזק הגושא את עצמו.

אני מניח שהשר יאמר שאין שום כוונה של סגירה. אני רוצה להוסיף ולומר: זה בלבד אינו מספק אותנו. אנחנו רוצים את ההצטרף הזאת ובנוסף לה פעולה מיידית ומזורזת של חיזוק בית החולים הקיים. לו נ"הדסה" בירושלים לא היה מיכשור, ציוד ואגפים כמו בפוריה גם לשם לא היו באים רופאים. אין בפוריה מכשור, בניינים, ציוד וזו הסיבה שרופאים אינם רוצים לעבוד בבית החולים. אם יחזקו את בית החולים, יבואו אליו רופאים. לא ייתכן שנתרומות מחוץ-לארץ יבנו רק בבילינסון ולא יבנו בפוריה.

א. ורדיגר:

שמענו מראש עיריית טבריה האשמות כבדות בצד קופת-חולים בנושא זה.

היו"ר ח. גרוסמן:

זה לא שייך לכאן עכשיו.

א. ורדיגר:

אני חושב שיש צורך להזמין נציגות מוסמכת של קופת-חולים, כדי לקבל תמונה שלמה על

בעיית בית החולים פוריה.

א. גמיר:

מי מפר לכם על כך שעומדים לסגור או להטב את בית-החולים פוריה?

ד. שליטא:

הורסים אותו על ידי מיתת בשיקה, על ידי זה שלא עושים בו כלום.

י. גארי:

1. שאלתי מופנית לכבוד השר: האם קיימות תוכניות לפיתוחו של בית החולים?

2. האם התוכניות הללו מכילות משימות ספציפיות שבדעת משרד הבריאות להטיל אותן על בית החולים?

3. מה בדבר ניצול יעיל של מכשור וציוד שקיים בבית החולים?

מ. דרובלס:
א. האם לא חושבים הן אנשי הציבור והן משרד הבריאות שהדרך לטיפול בבעיות ציבוריות במדינה איננה צריכה להיעשות באמצעות העתונות? אינני יודע מדוע אנשי ציבור צריכים להצטרף להם לא יזמו שאלות והצעות לסדר היום. אפילו אם הם עושים זאת זו לא בושה. הטיפול בבעיות באמצעות הכנסת זו דרך הרבה יותר טובה מאשר הטיפול באמצעות העתונות.

למה כל העירופול הזה בקשר לתוכניות בית-החולים? אנחנו יודעים שיש במשרד הבריאות תוכניות מסוימות, שמונתה וועדה שצריכה להגיש מסקנות. הדרך הפשוטה היא שאנשי ציבור המייצגים אוכלוסיה של 60 אלף נפש יפנו פניה ישירה למשרד הבריאות, שהוא הגוף המטפל בעניינים אלה, יאמרו לו מה השמועה ששמעו ויבקשו לדעת מה תוכניות משרד הבריאות בקשר לבית החולים. זה הרבה יותר פשוט מאשר הפצת שמועות, כאשר חלק מהציבור קולט דף מהשהוא רוצה לקלוט, חלק אחר קולט דברים אחרים, וחלק אומר שהסבת בית החולים כמזה כסגירה. לכן אני אומר: קודם כל דרך הבירורים הישירה. במידה שהגורמים לא באים על סיפוקם, יש מקום להביא את הבעיה גם לכנסת.

ב. כיום מדובר על כ-70 אלף נפש באזור שמורת בית-החולים פזריה. מדברים היום - וקראנו על כך בעתונות - שמתכננים עיר ברמת הגולן בחקונה שתקום, חגדל ויהיו בה חושבים. יש להניח איפוא שבשטח הקרוב תגיע האוכלוסיה ל-100 אלף נפש. כאשר שיירנו ברמת הגולן שמענו את בעיות הישובים, בעיות רציניות מאד, כאשר הם נזקקים לבית-חולים. אזור זה הוא אזור רגיש ולצערנו יהיה עוד יותר רגיש בעתיד הקרוב. נשאלת השאלה: במידה שהוועדה שהוקמה תציע לשנות את הסטטוס של בית החולים בצורה זו או אחרת, כיצד יקבלו המחייבים, כולל המחייבים שיבואו מחר, שירותים רפואיים? מה הפתרון שיציע משרד הבריאות?

מ. חריש:
הייתי רוצה לקבל קריטריונים יותר כלליים להבנת ענין חכנון בניית בתי-חולים. מהם הקריטריונים של גודל האוכלוסיה, של מרחקים, של דרכי גישה לתכנון בית-חולים במקום מסויים? הרי יש בוודאי הבחנה בין חל-אביב לבין אזור שהוא קרוב לאזור החזית הואשונית, לא רק במקרה של מלחמה כוללת, אלא אף במלחמת החשה על הגבול או במקרה חבלה.

כאשר מדברים על בניית בתי-חולים, האם יש הבחנה בין מחלקות המשמשות למקרי חירום - החקפות לב, ניתוחים מיידיים, לבין מחלקות לטיפול יותר שגרתיים?

ב.צ. קשה:
האם הובא או יובא בחשבון ההבדל בין תכנון הקמת בית חולים באיזה שהוא מקום, שאז יש קריטריונים מסויימים, לבין חיסול, צמצום או הסבה של בית-חולים שהוא כבר קיים במקום? האם הובאה בחשבון המכה, לא רק המעשית שלא יהיה לאן לגשת, אלא עצם המכה לאוכלוסיה זאת שהיה לה נכס ונלקח ממנה? יש אזורים שלהם אין נכס זה. הוא איננו והם נלחמים על כך שיקום. אך הרבה יותר גרוע אם כבר קיים נכס והוא נלקח - והדברים מתייחסים לשני המקרים: גם סגירה וגם הסבה. כלומר, יש איזו שהיא פגיעה בבית החולים שהוא קיים, משרת פחות או יותר לשביעות רצונם של החושבים ופתאום הוא נלקח מהם. האם כבוד השו"ת חשב בדבר זה בין יתר השיקולים?

מ. גזי:
האם יש יד אחת מתאמת לבניית בתי חולים או מרפאות בין מרכז קופת-חולים של ההסתדרות, בין משרד הבריאות ובתי חולים ציבוריים?

היו"ר ח. גרוסמן:
כבר דובר על כך - הרשות העליונה לאישפוז.

פ. שינמן:
מה הסטטוס של בית החולים עד כה? האם זה בית חולים עירוני, ממשלתי או בית-חולים ביניים?

היו"ר ח. גרוסמן:
מה בין התכנון לטווח ארוך לבין פתרון בעיות לטווח קצר? וכשאת מדברת על טווח קצר כוונתי לעשר השנים הקרובות, בעוד שתכנון לטווח ארוך הוא תכנון ארצי ואזורי על ידי רשות האישפוז. אני חושבת שבענין זה אנחנו נחפשים למצב של עימות לא עם האוכלוסיה אלא עם עצמנו.

שר-הבריאות ו. שם-טוב:
אשיב קודם על שאלות שאינן שייכות לענין פזריה, כדי לבודד ענין זה.

שר-הבריאות ו. שם-טוב:

נשאלו שאלות על מפת האישפוז הכללית של מדינת ישראל - משרד הבריאות וקופת-חולים יחד, לרבות הקריוטיונים לבניה. הסכמנו שבאחת הישיבות הבאות נפרוש לפניכם את כל מפת האישפוז כפי שתוכננה על ידי רשות האישפוז העליונה, שבלעדיה אי אפשר לפתוח בית-חולים, לסגור בית-חולים או להסב אותו. זו אותה רשות האישפוז שבה יושבים גם נציגי קופת-חולים, היודעים שלא הביאו לשם אף-סעיף על הצעה לסגור את פוריה. כאשר נביא לוועדה את מפת האישפוז הכללית תראו את המחשבה ארוכת הטווח לענין זה.

הסטטוס של פוריה הוא סטטוס של בית-חולים

ממשלתי.

אשר לתכנון לקווח קצר וארוך: עלי לומר שכאשר היינו מבקשים עשרה מליון לירות לשיפוץ דונולו - שמצבו הרבה יותר גרוע ממצב בית החולים בפוריה - היה האוצר אומר לנו: למה לכם להשקיע בדונולו, הרי ממילא אתם בונים את בית החולים על שם אייזנברג? זוהי איפוא מלחמת הקודש של המשרד: איננו מסכימים להפקיר את הטווח הקצר לעומת הטווח הארוך. אנחנו מנסים להתמודד עם בעיה זו ומשקיעים מליונים באחזקת הקיים.

לענין פוריה: מה שהיה לי לומר אמרתי בוועדה ומעל במח הכנסת: אין לי שני נאומים - אחד שלא בנוכחות נציגי הציבור, אחר - שבנוכחותם. מכיוון שהם יושבים כאן, אולי זו הזדמנות לברר כמה סוגיות מבחינת האספקט הבריאותי וההגיונות הציבורית. האם שאלתם את עצמכם מאיפה בא כל העניין? מאיפה התחיל? הסתבר לי היום מראש עיריית טבריה, שבישיבה, שהחקיימה לפני ארבעה חודשים, של נציגי המקום והנהלת משרד הבריאות נאמר לנציגי המקום שיש כוונה להסב. יש פה אם כן דבר חיובי: עוד כשהיתה כוונה בלבד, כשהיתה תחילה של מחשבה ועדיין לא הטלנו על הצוות המיוחד - מה שעשינו מאוחר יותר - לבדוק ולתכנן את המבנה הרפואי של פוריה. כבר בשלב מוקדם זה אני דואג להודיע לנציגי הציבור שצריך לחשוב על שינוי. המסקנה הייתה צריכה להיות: הנה יש משרד המזמין אותנו ואומר לנו מראש מה עומדים לתכנן. אבל מה הייתה המסקנה? הבה נלחץ על הציבור. אני הייתי צריך ללמוד מזה שאל לי לבוא לגוף במקום ולומר לו מראש מה אני מתכוון לעשות, כי על ידי כך אני רק מזמין לחצים. ראש העיר צחק ואמר שהוא נודא מוחקף בטבריה שהנה הוא מעכב את כינוס המועצות. אני מוכן להסביר לציבור בטבריה שאחה מוחקף שלא בצדק, כי עשית את המכסימום כדי שסערה זו תתחולל. הגעת בענין זה לכך שאמרת שתשבות שביחח ועבאם חס וחלילה נעשה הסבה. זה היה בעתונות, ואני לא מסרחי זאת לעתונות.

חברי הוועדה יודעים שבנוכחותם לא עלה המשפט: בית חולים פוריה ייסגר. לא שמעתם את זה ממני, וזה הדבר המחפוסם חודשים בעתונות. לא מדברים בעתונות על הסבת בית-חולים, מדברים על סגירת פוריה. אם אתה בא ואומר לציבור העובדים שיש כוונה להסב את בית החולים, הציבור לא יודע בדיוק מה זו הסבה. האם על הסבת פוריה אפשר לעשות מהפכות כאלה? ראש העיר אומר שהוא לא הוציא מפיו את העניין של סגירת פוריה. מי הוציא מפיו את המלים שעומדים לסגור את פוריה? ואחר כך קמה סערה והצעה דחופה לסדר היום.

היו"ר ח. גרוסמן: אדוני השר, אם אומרים שהסבה כמות כסגירה, אז מובן איך הכל התגלגל.

שר-הבריאות ו. שם-טוב:

הם אומרים: משרד הבריאות רוצה לסגור את פוריה כבית-חולים כללי. רציתי לשאול את להסב בית-חולים כללי לבית חולים אחר? מהי אני מכיר שני סוגי בחי-חולים בארץ: בית-חולים וביית-חולים לחולי נפש. איזה סוג אחר של בית-חולים אתם מכירים? וחבר-הכנסת דוד לוי מביא מעל במח הכנסת את השמועה השניה, שאנחנו עומדים להפוך את פוריה לבית-חולים פסיכיאטרי.

זה היה גם באחד העתונים.

א. נמיר:

האם אתה אומר שאין הסבה אלא לבית-חולים לחולי נפש?

ב.צ. קשת:

שר-הבריאות ו. שם-טוב: כאשר מדברים על הסבה של בית-חולים כללי לבית חולים אחר, אפשר להסב אותו רק לבית-חולים לחולי נפש. אם אתה מדבר בציבור על הסבה לבית-חולים אחר, הרי שאין סוג אחר של בית-חולים אלא בית-חולים לחולי נפש. אבל אם מדברים על פתיחת מחלקה לבריאות הנפש בבית החולים, זה ענין אחר. בכל בית-חולים כללי יש

ד-הבריאות ו. שם-טוב:

מחלקה פסיכיאטרית. על ידי זה שאחה פותח בבית החולים מחלקה פסיכיאטרית
טאין בו עכשיו אחה לא מסב אותו לבית-חולים לחולי נפש. אם תפסתם במה
המחבר אהם מבינים שאין להסב בית-חולים כללי למשהו אחר. יכול להיות
שמישהו חושב שאנחנו רוצים להפוך את בית החולים פוריה לבית-חולים
נריאטרי, אז אני מודיע שאין כל כוונה כזאת. חברי הוועדה יודעים שמדיניות
גשרד הבריאות היא לא לבנות בתי חולים גריאטריים, אלא בתי-חולים כלליים
שיש שם גריאטריה. אמרנו עשרות פעמים שאנחנו סוגרים בתי חולים כאלה,
כי לא טוב לרכז שלוש מאות חולים גריאטריים בלי מחלקה כירורגית, בלי
מחלקות אחרות. מאיפה, אם כן, לקחתם שרוצים להסב את בית-החולים לגריאטרי
בלבד או לפסיכיאטרי בלבד או ליולדות? אנחנו סוגרים בתי חולים ליולדות
בלבד, כי יולדות צריכות להיות בבית-חולים כללי.

אמרתי שאין כוונה לסגור אלא להסב. אני
רוצה להבין: למה מסייבים?

ה. שמעוני:

ד-הבריאות ו. שם-טוב:

בישיבה הקודמת דיברתי על שינוי המבנה
הרפואי של בית-החולים וזו ההסבה. הענין
של סגירה הוא עורבא פרח שהביא לשערווריה ציבורית, לגרימת נזק לבית-
החולים. כל הדבר גרם למבוכה בין העובדים, לחוסר בטחון ולאי אמון מצד
הציבור לבית-החולים. ולא אנחנו זרקנו זאת לציבור. מי שזרק את זה גרם
נזק לבית-החולים פוריה. ואני הייתי אחמול מאד מאופק מעל במת הכנסת ולא
העליתי את הבעיות הקשות של פוריה, כי לא רציתי להוסיף קשיים על חדמיתו
של בית-החולים. לא העליתי מספרים על האוכלוסיה שבאה לפוריה, לא מסותי
שמאוכלוסיית הכנות באו ב-1973 לפוריה רק 1,000 משפחות, השאר העדיפו
ללכת למקום אחר. על ידי כך שזרק לחלל דבר שאינו קיים, שניתן פירוש
לא נכון לענין ההסבה, נגרם נזק גדול לבית החולים פוריה - נזק שאני
אנסה לתקן אותו לאט לאט.

שמעתי שהנציג של מנחמיה מחקומם נגד ענין
זה שיש משולש של שלושה בתי-חולים עלינו אנחנו משעינים את כל שירותי
האישפוז והבריאות של האזור כולו, ובתי החולים הם: עפולה, פוריה, צפת.
אם במשולש נמצא גם בית החולים פוריה, הרי שאתם מאמינים שלא נסגור אותו
או נהפוך אותו לגריאטרי או פסיכיאטרי. אינני יכול לקבל את החיזה: תן
לי בית-חולים פרימיטיבי. אני חייב לתת לך בית-חולים מודרני, ולא יכולה
להיות רפואה מודרנית אלא אם היא נשענת על אזורים של משולשים. כל
האוכלוסיה מגדורה עד באר-שבע נבנית על המשולש - אשקלון, קפלן, באר-שבע.
זה מוכרח להיות כך, אחרת אי אפשר לבנות רפואה. אין לנו כסף לבנות
מרכזים רפואיים אוניברסיטאיים בכל מקום. כל המשולש של פוריה, צפת,
עפולה - ואני מצוף את נהייה - נשען על רמב"ם כמוכו ופואי גדול. אם
אחה לא משעין על משולשים ואחה רוצה שבית-החולים יענה על כל הצרכים,
אחה מקפח את האופלוסיה. נוכל לתת את השירות הטוב ביותר לאזור שלך רק
אם יהיה קיים משולש כזה, כי לא נוכל לפתוח בפוריה כל מה שיש ברמב"ם.
את כלי הארץ אנחנו בונים על משולשים.

שאלתם אילו מחלקות יהיו בפוריה. הפרדוכס
בענין זה, שהנציגים המכוודים של הציבור לא האמינו לשו הבריאות כאשר
אמרתי להם שאני עצמי עדיין אינני יודע אילו מחלקות צריכות להיות בפוריה.
מועצה ועדה מומחים שצריכה להציע לי תוכנית רעיונית, עדיין לא לביצוע,
איך צריך לבנות את פוריה - אילו מחלקות צריך לפתח, אילו מחלקות לא
נוכל לפתוח ואיך נבטיח את הפיתוח הנוסף לאור המשולש שיהיה קיים.
אני בטוח שתהיה שם דיאליזה, שתהיה מחלקת יולדות, שתהיה מחלקה פנימית,
שנהפוך אותה לפנימית-גריאטריית. יכול להיות שאסגור מחלקה גריאטריית
בעפולה ואומר שארכז במחלקה הגריאטריית בפוריה גם חולים גריאטריים מאזור
עפולה ואז יבואו גם חולים מאזור זה. הבעיה היא שלא יכולתי לומר מה
התוכנית לבניית המחלקות.

אם זה משולש, זו לא בעיה רק של פוריה,
אלא גם של צפת ועפולה.

פ. שינמן:

ד-הבריאות ו. שם-טוב:

נכון.

טוענים: אל תצמיד אותנו לעפולה, כי מדובר
במרחק של 100 קילומטרים. אבל אני חוזר ואומר: אי אפשר להשיג לבית-חולים
פוריה את הכל. אני מפנה את תשומת לבכם, שכל הסערה שעליה יושבת ועדת
השירותים היא על כך שמנינו ועדה מומחים שתציע לנו רעיונות. כאשר יובאו
הרעיונות לפני אביא אותם לועדת השירותים, אשב עם נציגי המקום ואומר

שר-הבריאות ו. שם-טוב:

להם מה המבנה הדרוש. האם זה לא לגיטימי? אני רוצה לבנות את בית-החולים בצורה הגיונית מבחינה משקית, כלכלית ורפואית. לא אחליט על מבנה רפואי של פוריה בלחץ של שביחות שבת של ראשי ערים ובלחץ של הפגנות. בירור מראש - כן; נסיון לשכנע - כן; לבוא לוועדת השירותים הציבוריים של הכנסת - כן; אבל בלחץ? האם נגיע למצב שקרה בעכו שראש העיר חותם ואחר כך מחפטר? האם נגיע למצב שמבנה רפואי ייקבע לפי לחצים? אני מודיע שאחפטר לפני החתימה.

חן כשבועיים יתן לי הצוות שמונה את החוכנית הרעיונית ואז אבוא אליכם ואני בטוח שנגיע להבנה. אני אחראי לבריאותהאזור שאתם מייצגים ואם ימות מישהו בדרך, אני אשב לפניכם על ספסל הנאשמים. נביא את הענין לדיון ציבורי שקט ואני בטוח שנגיע לידי הסכם. אני רוצה להבטיח את התפתחות בית החולים פוריה וגם את קיומו. רק שר בריאות שפוי בדעתו יסגור כיום, במצוקה של היום, 200 מיטות. נמשיך לשפץ, להחליף צריפים בבניה קשה ויש לכך חוכניות.

אני בהחלט מביא בחשבון את השאלה ששאל חבר-הכנסת קשה לגבי סגירת מחלקה קיימת כשיש צוות רופאים, כשיש צוות עובדים. נעשה זאת באופן ההגיוני ביותר. יש בפוריה מבנים טובים לכירורגיה לשעת חירום, אולי נפעיל אותם לא רק לשעת חירום עד שנבנה דבר אחר. אבל מותר לנו לשאול איזו מחלקה כירורגית חיה שם. האם צריכה להיות שם כירורגיה שתבצע ניתוחי חזה או אולי כירורגיה שתבצע ניתוחי פרוסטטה, שצריכים לחכות להם כמה חודשים בגלל החורים הארוכים, ושתייה דיאליזה? אני לא מוכן לתת תשובה, כי עדיין לא קיבלתי שום תוכנית. אני מחייב בפני הוועדה שכאשר תהיה לנו תוכנית רעיונית נביא אותה לוועדה ונשכנע אתכם שכך צריך להיות. כל הצעקה הייתה מיותרת, ואני כאיש ציבור מתבייש בה.

ד"ר פרייס:

השר ביטא בצורה נכונה מאד את מדיניות משרד הבריאות. אני רוצה רק להוסיף שברשות האישפוז העליונה, הן לשעת מלחמה והן לשעת שלום, מיוצגים כל הגורמים המספקים שירותים באופן יסודי. כולנו יחד פועלים מתוך הכרה בדורה ומביאים בחשבון את כל הגורמים שעלה כאן חבר-הכנסת קשה. כל נושא שעולה לדיון נבחן לאור כל הקריטריונים שהוא הצביע עליהם ואף מעבר לכך. השאלה היא לאו דווקא תוספת של מיטה או מחלקה לבית החולים. השאלה הנשאלת היא מה אנחנו רוצים שביח-החולים יעשה, מה הפונקציות שהוא יחרום לאוחה אוכלוסיה שאותה הוא משרת. השר הצביע על כך שאי אפשר לדבר על בית-חולים כמוסד עצמאי העומד ברשות עצמו. הוא שייך למערכת שירותים, שהחלק הארי בהם הם השירותים הקהילתיים. ויהיה דע מאד אם השירותים הקהילתיים יחבטו על מיטות בלבד. כאשר אנחנו מדברים על מערכת שירותים של טיפול רפואי, אנחנו שמים את הדגש על אספקת שירותים, עד כמה שאפשר, לא תוך כדי אישפוז, אלא במסגרת הטיפולים המרפאתיים הקונסולטטיביים. רק בשעת הכרח מאושפז האדם, על מנת להגיע לשימוש יעיל ביותר במיטה בבית החולים.

אשר לפוריה: החיחסנו לנושא זה כחלק

ממערכת שירותים לאוכלוסיה מוגדרת. אינני יודע אם הובאה בחשבון העיר שברמת הגולן, אבל בוגע שהדבר יובא לידיעתנו מבחינת הצרכים הדמוגרפיים של האזור, גם הוא יקבל את ההתייחסות שלו.

ח. שמעוני:

השר אמר שהוועדה צריכה לקבוע מה תהיינה ההצעות לגבי בית-החולים פוריה כמו לגבי יחר הקודקודים של המשולש. אבל השאלה היא נקודת המוצא: האם בית-החולים פוריה יהיה קודקוד הנשען על אותם יסודות עליהם נשענים שני הקודקודים האחרים, או שהוא יהווה השלמה לשני האחרים? האם הוא יעמוד בזכות עצמו כקודקוד בתוך המשולש הזה, או שמתוך הסיבה שהוא קיים ואי אפשר לפרק בית-חולים במצוקה של היום יהיו שני הקודקודים העיקריים צפתי ועפולה ואילו אותו ינצלו לצרכים שלא להם מצפה האוכלוסיה באזור?

פ. שינמן:

הייתי מבין, לאור מה שמענו מן השר, לו במשרד הבריאות היו מתייחסים למכלול הדברים ולא רק לבית-החולים פוריה, כי בוודאי יש בחי חולים נוספים הזקוקים לחוכנית של מבנה רפואי חדש, במיוחד כאשר מדברים על משולשים. לו היו מדברים על תוכנית שלמה לשלושת בחי החולים, תוכנית הממוגת תפקידיים, כדי שלא יהיה בבית חולים אחד מה שיש בשני, לא היתה התחגשות ובה כל כך. אבל כפי שהבינתי עד עכשיו מדובר רק על פוריה. במה זכה דווקא בית-חולים זה שתייה בו התענינות מיוחדת ושדווקא בו ישנו ויקבעו מחדש?

היו"ר ח. גרוסמן:

ביח-החולים צפת מתוכנן לפי חוכניה
מלכתחילה בשעה שפוריה הוא ירושה. בית-
החולים בצפת הוא חדש, רק עכשיו נפתח ואין מה לדבר על הסבתו.

ל. דיציאן:

את טועה. גם לצפת אין הכל, גם לעפולה
אין הכל.

פ. שינמן:

הרגעה יכולה היתה לבוא מצד כבוד השר
לו היה אומר שהוטל על ועדת המומחים
לקבוע חוכניה שלמה, מקיפה לכל שלושת בתי-החולים, כדי לייעל את השירותים
הרפואיים לחושבים כולם. אבל כאשר מדובר רק על פוריה זה מוגיז, ומשום כך
באה ההתקוממות.

מ. ידיד:

אני חומך בדעה שהוועדה חבון את המצב
מבחינת המשולש פוריה, צפת, עפולה.

מכיוון שעדיין איננו יודעים מה תחליט
ועדת המומחים, אין טעם שנמשיך היום בדיון. נחכה שבועיים-שלושה ונשמע
מה מציעה הוועדה.

מ. אלופי:

נאמנים עלי דברי השר, הם גם מרגיעים,
שטוב היה לו הציבור היה שומע על העניין
בזמנו ועל ידי כך היינו מונעים את כל הסערה. אבל זה לא היה מונע מאתנו
לפנות לוועדת השירותים הציבוריים. אני רואה את עצמי לא רק מוחקף אלא
במידה מסוימת גם כמועל בתפקידי כאיש ציבור שאינו יכול לתת חשובה
לשאלות שנשאלות, מה גם שאנחנו הזרוע הממלכתית החייבת לתת את השירות
הממלכתי לציבור ברשות המקומית.

טוב מאד שיש תכנון לטווח ארוך לפוריה,
אבל הבעיה הזאת מטרידה אותנו מאותו היום שהעבירו את בית-החולים מטבריה.
מאז מלעיטים אותנו בהבטחות - תכנון לטווח ארוך. הדבר נמשך חמש-עשרה
שנה ובינתיים בית-החולים הולך ומדרדר. אנחנו נמצאים במעגל לא כל כך
קוסם ולא כל כך קסום כאשר אנשים אינם רוצים ללכת לפוריה, מכיוון שהוא
לא מסודר, והם מתדפקים על דלתות עפולה. התפוסה אינה מלאה כי בית-החולים
אינו עומד על רמה. לו בית החולים היה עומד על רמה, בטוחני שהתפוסה
היתה מלאה והיו באים מאוכלוסיית עפולה לפוריה. ההשלכה היא גם על ציבור
העובדים. אם אין מיכשור, אם אין מבנים, אין גם לעובדים עניין לעבוד. גם
עולים חדשים אינם רוצים ללכת לבית-החולים פוריה.

השאלה היא: מה הפתרון היום בנוסף לתכנון
לטווח הארוך? אנחנו לא רוצים שבית-החולים יחכה עוד 15 שנה.

מ. צחר:

אני כבר רגיל לכך שבמשך חמישים שנה אני
ה"אשם" תמיד בסופו של דבר ואשמח להתנצל
בשם כל חושבי העיר על אשר התעוררו, לא ביוזמתי או כן ביוזמתי. אתנצל
אפילו על זה שלא שיניתי את דעתי, שאם יקרה הדבר אשבות ועב ואסיים בכך את
הקריירה הציבורית שלי. ואני שוב אומר: לא הלכתי לעתונות, התועמתי על
העתונות. העניין הוא פשוט: חושבי האזור, חושבי העיר, רוצים שבית החולים
שהוא הראשון בגליל, שהיה בטבריה למעלה ממאה שנה ושירת גם את קודמי
דגניה, את סוללי צמח, ימשיך להיות במקום. את התעשייה לקחו מטבריה לקריית-
שמונה; את משרדי המחוז העבירו מטבריה לנצרת, כי בן-גוריון רצה להפוך
את נצרת לעיר עברית; עכשיו רוצים לקחת את בית החולים מטבריה שהיא עיר
מרפא. ואני מדבר בעברית פשוטה: כשאני מדבר על בית-חולים פוריה אני
מדבר על בית-חולים כללי על כל המחלקות שלו ולא כנספח לבית חולים אחר.
הנה בא שר מסויים והכריז על 100 אלף חושבים בצפת, כבר מכריז עליה בעיר
בירה - גם את הבירה לקחו מטבריה - ובמשך שנים יצטרכו להפנות את כל
העליה שחבוא לישראל לצפת. כאשר הכריז על כך השר, לא פגעה בי ההכרזה,
אבל עניין בית-החולים הוא בנפשה של העיר. אם חטאתי כלפיך כבוד השר,
אני רוצה להגיד לך: היה זה המנהל הכללי של משרדך שאמר לי בטלפון: מה
הבעיה? נבנה אוטו-סטודה לצפת ונעביר את החולים בהליקופטרים. זו היתה
חשובת המנהל הכללי לשאלתי מה יהיה. אנחנו לא המצאנו את הדבר. הרעש היה
טבעי, ההתקוממות מוצדקת, ברוכה, לא מאורגנת, ועצומתי את מוסדות הציבור
עד שחגיע לביקור. העיריה לא החאספה, מועצת הפועלים לא החאספה עד שיבוא
השר. עכשיו אשמח לבוא ולהגיד ששר הבריאות הודיע שבית-החולים ימשיך
להיות בית-חולים. יש רעיונות שידונו עליהם, אבל ישקיעו בבית-החולים
וחולי טבריה והסביבה ימשיכו לקבל בו טיפול. אולי בקרוב אוכל גם להודיע
לשר: סלא לי, חטאתי, עויתי, פשעתי.

מ. רולל:

הדברים ששמענו מכבוד השר הרגיעו אותנו במידה רבה מאד, שהנה לא מדובר על הסבה במונח הפשוט של המלה, אם כי אפשר היה להשוב מדברי אנשים בהנהלת משרד הבריאות שאמנם לכך הכוונה, שחהיינה מחלקות מסוימות שתהיינה בלעדיות לפוריה ואילו שאר המחלקות יעברו למקום אחר. אנחנו מדברים על בית-חולים כללי רגיל, שיש בו המחלקות היסודיות כפי שקיימות כיום. אף אחד לא מעלה על הדעת שניתוחי לב פתוח יעשו במקום זה. גם מובן שצריך להשען על בתי חולים גדולים מנוסים שיש בהם כל היידע והאפשרויות לקיים מחלקות כאלה. כל בית-חולים באזור שלנו נשען על מרכז רפואי גדול כמו רמב"ם. כאשר בנו את מחלקת העיניים בפוריה היינו צמודים לבית-החולים הדסה בירושלים, פרופ' מייכלסון קיבל על עצמו להיות האפוסטרופוס של המחלקה הזאת שהצדיקה את קיומה. אבל אנחנו לא מדברים על ניתוחים מסובכים, אנחנו מדברים על בית-חולים שהיה קיים במשך מאה שנה במקום, אנחנו מדברים על בריאותו של הגליל.

שמחתי לשמוע את המלה המוסמכת של השר. אנחנו חושבים בהחלט שיש צורך לחכנן את נושא האישפוז לטווח ארוך, אבל הייתי מבקש שכל ההבטחות שניתנו במשך עשר השנים האחרונות לגבי פיתוח בית-החולים תחמלאנה.

ד. שליטא:

ולא בשלבים, אלא להדביק את כל הפיגורים שהיו.

מ. רולל:

אנחנו יודעים שאפשר להקים חדרי ניתוחים, אפשר להקים מחלקה נוספת בהישענות על מבנים קיימים. נאמו לנו אפילו שבחצי 1974 יש קרוב ל-7 מליון לירות לנושא זה. לצערנו הרב לא הופעל חקציב זה, כי עוסקים בחכנון לטווח ארוך. הכרח השעה לקדם את נושא הפיתוח והבינוי בנוסף לבעיות אחרות הדורשות את פחרונן.

ה. זיידל:

דומני שהיום אנחנו סוגרים את פרשת פוריה. במשך כמה שבועות היינו עדים לשיח של חרשים: מצד אחד, ועש; מצד שני, הודעת השר שהוא אינו מחכוון לסגור את בית-החולים פוריה. אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה, שלפני שבוע שמענו הודעה דומה של השר, למחרת החפורסם בעתון ששר הבריאות הודיע בוועדת השירותים הציבוריים שהוא אינו מחכוון לסגור את פוריה. ההודעה ניתנה בקטע קטנטן, אך אילו היה מודיע שהוא כן מחכוון לסגור, היינו מוצאים זאת בעתונות בכותרות גדולות. העתונים אינם מבליטים דברים שגרתיים וחיוביים.

הודעתו של השר הבהירה את המצב. יכול להיות שהנציגים יחשבו שזה הודות ללחצם, אבל זכותם של נציגי ציבור להילחם אם נראה להם או שהיה חשש פן ייעשה איזה שהוא עוול. אני כחבר הוועדה מרוצה מהודעת השר, גם אתם מרוצים, ונפקוה שכל הודעותיו של השר על תוכניותיו לגבי בית-החולים פוריה, כולל החלפת הצריפים במבנים חדשים, אכן יקויימו והשר יקיים דיון עם נציגי האזור על פיתוח בית החולים.

י. בארי:

נראית לי הצעתו של חבר-הכנסת ידיד, שהיום לא ניתן לסכם את הבעיה הספציפית, בוודאי

לא את הבעיה בכללונה.

הייתי מציע שנלמד כולנו לקח מן המקרה. דווקא מדברי השר היום בוועדה אנחנו שוב רואים עד כמה חשובים יחסי ציבור והסברה נושאיים ובוזמן. חתום זה לקוי והמדינה טובלת מכך, יחסינו בחוץ-לארץ סובלים מכך, המפלגות טובלות מכך. אילו ברגע שפורסם מה שפורסם קויימה מסיבת עתונאים או נמסרה הודעה וצינית לעתונות ולא בשתי שורות - ולשם כך יש אנשים שידאגו שהידיעה תופיע בכותרות גדולות - היה הענין מתגלגל אחרת. אינני רוצה לומר שיחסי ציבור והסברה באים במקום עשיה, אבל אם קמה סערה חסרת יסוד, דומני שפעולת הסברה מחאימה מטעם משרד הבריאות, ולא הודשים אחרי שהרוחות התלהטו, היחה מונעת את ההתפתחות השלילית כפי שהיתה.

א. נמיר:

אני רוצה לומר לשר: אני בדרך כלל מעריצה חמיד את כוחן לשכנע, אבל אינני משוכנעת שלא היחה כאן חקלה מצד אנשי משרד הבריאות בהבטחה או באמירה על דברים העלולים להיעשות בבית החולים פוריה. לי אין צל של ספק שמה שקרה בטבריה ואצל אנשי האזור קרה משום שאמרו להם יותר מאשר סתם ענין של הסבה או מינוי ועדה לבדיקה. אלה הם דברים שאי אפשר להוכיח אותם, אבל זו חחושת.

אני רוצה להציע, בנוסף להצעת חבר-הכנסת ידיד, שייקבע - אם זה ניתן מבחינת סדר העבודה של הוועדה או הכנסת - שיחד עם נציגי המקום נשלח את המלצות הוועדה ושלא ייקבעו שום דפוסים עד אשר יובא הענין בפני הוועדה.

היו"ר ח. גרוסמן:

לא הייתי רוצה שלא נסכם שום דבר בשלב זה. דווקא בגלל הסערה, דווקא בגלל אותם דברים שאמרתם אני חושבת שמן הדין שהוועדה תקבל לפחות מסקנות ביניים, שאחד הסעיפים שבחוקן יהיה אותו דבר שאמרה חברת-הכנסת נמיר: במידה שתהיינה מסקנות ועדת המומחים ביחס לפיתוח בית החולים פוריה, יובא תחילה הדבר לידיעת האזור ולידיעת ועדת השירותים של הכנסת.

סעיף נוסף: אנחנו רושמים לעצמנו שאין כוונה לסגור, שיש כוונה לפתח ושמשד הבריאות יביא תוכנית כוללת לפיתוח שירותי האישפוז באזור הנשענים על בית-החולים בצפת, בית החולים בעפולה ובית החולים פוריה.

אני מציע שבשבוע הבא נקבל מסקנות ביניים. כל אחד יכול להגיש הצעות לניסוח.

ב.צ. קשת:

אני מציע שלא נקבל מסקנות ביניים, והסיבה פשוטה מאד: אמנם ההחלטה - אין סגירה, יש פיתוח - נראית יפה, אבל כעבור שלושה שבועות תהיינה מסקנות של ועדת המומחים ואז יתחיל הוויכוח אם ממסקנותיה משתמע פיתוח או משתמע חניקה; יתחיל הוויכוח אם מה שאמרנו במסקנות הביניים מתאים למה שמציעה ועדת המומחים. אנחנו יכולים להסתבך בענין זה. לכן נראה לי שהדבר היחיד שעל הוועדה לעשות בשלב זה הוא לומר, שהודעת השר היא שכל המלצה שתהיה טובה לפני ועדת השירותים.

אם יש הצעה של חבר-הכנסת ידיד שנחכה עם המסקנות עד להמלצות ועדת המומחים, הרי התפקיד היחיד המוטל על ועדת השירותים הציבוריים הוא ללחוץ על שר הבריאות שוועדת המומחים תעבוד יותר מהר.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני בדעה אחרת. אני חושבת שיש לנו ענין לא רק לחכות עד שכל הוועדות והמומחים יסיימו את עבודתם אלא יש לנו ענין גם להשפיע על מהלך הדברים כוועדת השירותים הציבוריים של הכנסת. אנחנו לא משפיעים מנקודת ראות של מומחים, אלא רוצים להשפיע על דברים עקרוניים: יש בית-חולים, יש לו מקום וצריך לפתח אותו.

ב.צ. קשת:

לכן שהוועדה קוראת לפיתוח בית-חולים פוריה אני מסכים.

מ. ידיד:

אני מחננד לקבלת החלטות ביניים. אני מסכים שיהיה סיכום על דעת חברי הוועדה, שאנו ממחינים לחוצאות ועדת המומחים, היות וזה ענין לשבועיים ימים. כל החלטת ביניים לא חשיג את מטרתה וכתוצאה מהחלטה כזאת אנחנו יכולים להיקלע למצב לא נעים. יכולה להיות החלטה פנימית שלנו, שהוועדה מאמצת את דברי השר שבית החולים לא ייסגר.

א. נמיר:

אני מציעה לא לסכם. יכול להיות גם מצב שהמלצות ועדת המומחים ישכנעו אותנו. מדוע לסגור עכשיו את כל הפתחים?

ה. זיידל:

אם רוב חברי הוועדה חושבים שאין מקום לסכם אפשר להגיד שהוועדה רשמה לפנייה את הודעתו של שר הבריאות בנושא הקונקרטי של בית החולים פוריה. הנציגים חייבים לצאת עם הודעה רשמית של הוועדה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אינני רוצה שנפסוק, אבל אנחנו יכולים לומר שיש בית-חולים, צריך לטפל בו, צריך לחכנן אותו וצריך לקדם אותו.

א. נמיר:

אינני בטוחה עד שלא שמעתי מה אומרים המומחים.

היו"ר ח. גרוסמן:

המומחים עובדים לא על מנת לסגור את בית-החולים.

ל. דיציאן:

בין לא לסגור ולא לפתח יש הבדל עצום.

פ. שינמן:

אני מציע שנקבל החלטות: 1. אנחנו מקבלים לתשומת לבנו שבית חולים פוריה לא ייסגר. 2. היות וכבוד השר מסר כי הוטל על ועדה מיוחדת להציע שינוי בתוכניות, אנחנו מחליטים שכל שינוי יובא לפנינו.

אני מציעה שאח הסיכום נוציא בשבוע הבא.

היו"ר ח. גרוסמן:

אבל צריכה לצאת השבוע הודעה בשם הוועדה.

מ. ידיד:

נוציא תקומניקט כרגיל. בשבוע שעבר מסרנו קומוניקט באוהה רוח. העתונות לא פרסמה,

היו"ר ח. גרוסמן:

הרדיו פרסם.

חבר-הכנסת שמעוני שאל על המשולש: א. האם המשולש בנוי משלוש זרועות שוות?

ש-הבריאות ו. שם-טוב:

ב. האם כל קודקוד קיים כיחידה נפרדת? המשולה עפולה, צפת, פוריה איננו משולש שווה. היה זה כאילו הייתי אומר שבאזור מסויים שלושה בנקים משותפים אח האוכלוסיה - בנק לאומי, בנק הפועלים ובנק עולי אירופה. בית-חולים פוריה הוא בית-חולים קהילתי קטן, בעוד שבית-חולים עפולה הוא מרכז רפואי גדול. במשולש, שהוא שלמות רפואית אחת, כל יחידה פועלת כיחידה עצמאית. יש לה פונקציות כיחידה עצמאית.

חבר-הכנסת שיצמן שאל למה מדברים רק על

פוריה. מדברים עכשיו על פוריה, כי יש ועש סביב פוריה. לפני שנה וחצי עסקנו באסף הרופא באותו קונטקסט. לא סחם קפצנו על פוריה. פוריה ועפולה הם בתי חולים שקיימים הרבה זמן, ואילו את צפת בנינו עכשיו. מישהו אמר שטעו שבנו את בית-החולים בצפת ולא בטבריה. הייתה ועדה שקבעה שצריך לבנות בצפת. כאשר בנינו את בית החולים בצפת הוא היה מתוכנן ל-500 מיטות. נתעוררה השאלה איך משלבים את שני בתי החולים פוריה ועפולה עם בית החולים בצפת. בית החולים בצפת נפתח במלחמת יום הכיפורים ולאור המשולש הקיים עכשיו החלטנו לבדוק את פוריה.

ראש העיר טבריה אומר שאם בית-החולים

פוריה לא יישאר על כל מחלקותיו, הוא עומד לשבות שביחת רעב. אני מפתח שהוא ישבות שביחת רעב, כי לא התחייבתי שלא נפגע באף מחלקה. אמרתי מפורשות שאנחנו בן דקים את המבנה הרפואי של פוריה. ייתכן מאד שנצטרך לומר שלמחלקה מסויימת אין הצדקה בצורה הנוכחית אלא בצורה אחרת, אם ראש עיריית טבריה מחכוהן לשבות שביחת רעב משום שמחלקה פנימית בפוריה תהיה מחלקה פנימית עם דגש על גריאטריה, אני חושב שהוא מסתכן בשביחת רעב. אבל אנחנו נבדוק את הנושא. דיברתם על מחלקה כירורגית. אינני מעלה על הדעת שבפוריה לא תהיה מחלקה כירורגית, כי לא ייתכן גריאטריה בלי כירורגיה.

למר אלופי: נמשיך בפיתוח פוריה, נמשיך

בהחלפת הצריפים בבניה טובה. את מחלקת היולדות צריך לבנות מהר ויש לנו בענין זה סולם עדיפויות. אני מבין שמחכים 15 שנה, אבל בנינו את צפת וזה דרש הרבה משאבים. למעשה גם אז לא הזנחנו את פוריה.

לחברת-הכנסת נמיר: אני לא כל כך מסכים

שנחגלה לך שמשרד הבריאות אשם בטעות. הסבה נחקבלה כסגירה, כי ניחן לה פירוש של החלפת כל אופיו של בית-החולים. המלה "סגירה" לא נאמרה; המלה "הסבה" נאמרה ופרשו אותה במובן אחר.

כשפרופ' פדה אמר שישלחו חולים בהליקופטרים,

הוא התכוון למחלקות מיוחדות שתיינה רק בצפת. מוסכם שניחוחי לב פתוח לא יהיו בפוריה. אז פצוע באונת דוכים הזקוק לניחוח מסובך יועבר לצפת.

ליושבת-ראש הוועדה: לא חייבים להחמיר

במקום שלא דרוש. במקום לומר שהוועדה דורשת שהתוכנית תובא קודם כל בפניה, יכולה הוועדה למסור ששר הבריאות הודיע שהוא יביא את התוכנית קודם כל בפני הוועדה. אני הודעתי על כך ותורשמו זאת לפניכם. זה לא מחייב אותי לקבל כל מסקנה שאתם תקבלו. אני אבצע לפי מיטב הכוהי ומצפוני.

הייתי מציע שהדבר יהיה מאוחר

ושימנו שלוש הודעות: א. אין כוונה לסגור. ב. נמשיך לפתח ולבנות את בית החולים פוריה ולהחליף את הצריפים בבניה קשה. ג. אנחנו בודקים את המבנה הרפואי של פוריה במגמה לגבש את המשולש.

ב. שונות

א. נמיר:

לסדר: ביקשתי שנקיים דיון על מדיניות משרד

הסעד ועל תקציבו. מאחר ששר הבריאות הוא גם

שר הסעד, הייתי מאד מבקשת לחת דחיפות לנושא זה.

א. נמיר:

נושא שני: היחה בקשה לדיון בענין האחיות,
להציע הצעה לסדר היום כדי שהענין יעלה
דיון חוזר בוועדה. האם צריך
על סדר יומה של הוועדה?

אפשר גם בלי הצעה לסדר היום.

היו"ר ח. גרוסמן:

הישיבה ננעלה בשעה 13.00